

18 september - 28 november 2010

Emily Wardill
“windows broken,
break,
broke together”

for English, please turn over

de Appel Jongensschool / Boys' School

Eerste Jacob van Campenstraat 59

open: Tues till Sun 11am - 6pm

18 september - 28 november 2010

Emily Wardill
"windows broken,
break,
broke together"

Opening 17 september, 18u.

de Appel presenteert de eerste omvangrijke overzichtstentoonstelling van de Britse kunstenaar Emily Wardill (1977), een presentatie die vertrekt vanuit een dialoog met de Britse kunstenaar/curator Ian White (1971). Wardills films worden omschreven als 'briljante cinematografische labyrinten, visueel indrukwekkend, speels maar indringend.' Voor elke film maakt Wardill gebruik van een ander stijlregister en ze benadrukt hiermee dat vorm (en niet alleen inhoud) een onbetwiste drager van betekenis is.

De films laten zien hoe beelden kunnen functioneren, en benadrukken daarbij steeds weer het enigmatische karakter van het beeld. Wardill laat zich onder meer inspireren door tal van historische en tekstuele bronnen, zoals de geschriften van de negentiende-eeuwse criticus John Ruskin en de Duitse filosoof Friedrich Nietzsche, maar ook door de geschiedenis van het underground theater en bepaalde psychoanalytische casestudies. Wardill stelt fundamentele vragen over perceptie (hoe kijken we ?) en representatie (hoe stellen we dingen en mensen voor door middel van taal en beeld ?), de relatie tussen politiek en taalgebruik/ linguïstiek en de mysteries en mechanismen van de (talige) menselijke communicatie. Geluid en muziek zijn een integraal onderdeel van dit onderzoek en de soundtracks van haar films zijn net zo ingenieus en complex als het visuele gedeelte.

Aan het begin, in het midden en aan het einde van de tentoonstelling voeren Wardill en White drie publieke gesprekken over formele en inhoudelijke thema's in deze solopresentatie. In deze 'triptiek' worden aan de hand van drie titels - "The Object", "The Window" en "The Theatre" - verschillende 'routes' voorgesteld die als leidraad kunnen dienen voor het bekijken en interpreteren van de tentoonstelling. Deze structuur vormt tevens de ruggengraat van de begeleidende publicatie "We are behind", een boek dat wordt uitgegeven door **de Appel** arts centre in samenwerking met uitgeverij Book Works in Londen.

**Events in het kader
van de tentoonstelling:**

zondag 19 september

16 u. Lezing "The Object" en boekpresentatie "We are behind" door Emily Wardill & Ian White

zondag 24 oktober

15 u. Gratis rondleiding;
16 u. Lezing "The Window"
door Emily Wardill & Ian White

zondag 21 november

15 u. De Zondagsschool: een beeld uit de tentoonstelling wordt aan 'close reading' onderworpen door Jacob Korczynski (deelnemer **de Appel** Curatorial Programme 2010/2011)

16 u. Lezing "The Theatre"
door Emily Wardill & Ian White

zondag 28 november

15 u. Gratis rondleiding

Reserveringen: reservation@deappel.nl.
(Toegang voor de lezingen EU 3 plus een tentoonstellingsticket)

Emily Wardill (UK) is een filmmaker die woont en werkt in Londen. Ze heeft in de UK en wereldwijd tentoongesteld, o. a. in The Showroom, Londen (2009) de ICA, Londen (2008), Fortescue Avenue / Jonathan Viner, Londen (2005, 2006), STANDARD (OSLO) (2008) en nam deel aan het performance event 'The Feast Against Nature', in het PS1 Contemporary Art Centre, New York (2004). Werk van Wardill werd eveneens getoond tijdens het Film Festival Oberhausen en het New York Film Festival, in Tate Britain, the Whitechapel Art Gallery, Witte de With, MOCA Miami en zal eind 2010 te zien zijn bij The British Art Show en MIT List.

Ian White (UK) is een kunstenaar, curator en schrijver die woont en werkt in Berlijn en Londen. Als Adjunct Film Curator bij de Whitechapel Gallery in Londen is hij gespecialiseerd in kunstenaars-films en -video's. Hij was curator van het "Kinomuseum" (2007) en "Whose History?" (2008) voor het Oberhausen International Short Film Festival en associate curator van "The Secret Public: The last days of the British underground 1978-1988", Kunstverein Munich plus tour, 2006. Zijn meest recente solotentoonstelling, een serie performances, vond plaats bij de Daadgalerie, Berlijn, juli 2010. Hij is tevens facilitator bij het LUX Associate Artists Programme.

1. Born Winged Animals and Honey Gatherers of the Soul

2006, 16mm, 9'

Gemonteerd tussen fragmenten van de zwarte 'leader' (zwarte stukken van de filmrol) zien we vluchtige blikken op een gebied in Oost-Londen en horen het luiden van de kerkklokken van St. Anne's in Limehouse. Het is 12 uur, midden op de dag. Visueel en fonetisch tracht Wardill een passage op te roepen uit de inleiding van "On the Genealogy of Morality" (1887) van de negentiende-eeuwse Duitse filosoof Friedrich Nietzsche. Hierin beargumenteert hij dat mensen nooit in staat zijn geweest uit te vinden wie ze werkelijk zijn. Bij elke poging tot het ontdekken van zelfbewustzijn - het tellen van de 'twelve quavering bell strokes of our life' - verliezen we onszelf onherroepelijk.

2. Basking in what feels like "An Ocean of Grace" I soon realise that I am not looking at it, but rather, I AM it, recognising myself

2006, 16mm, 8'

Net als "Ben" (2006) onderzoekt deze film de relatie tussen lichamelijkheid en representatie, tussen taal en beeld.

In plaats van beeldende metaforen te construeren waarmee de realiteit onderzocht en begrepen kan worden, is het centrale element in deze film het bestuderen en observeren van een niet nader omschreven focusgroep. Een focusgroep is een informele bijeenkomst van personen (klanten, patiënten ...) waarbij een discussieleider de meningen, percepties en gevoelens van deelnemers vaststelt in het kader van een kwaliteitsonderzoek naar bijvoorbeeld een bedrijf of andersoortige organisatie. De focusgroep in de film bestaat uit tieners en wordt gadeslagen via een confrontatiespiegel waardoor ze niet weten dat ze worden bekeken. Sprekende subjecten (de tieners die we zien maar niet horen) worden hierdoor louter 'beeld' en 'oppervlak'. Het tot vorm ver-

worden, een buitenkant, wordt in de film verder uitgewerkt door de observatie van allerlei reflectieve oppervlakken - van de spiegels in een lege nachtclub tot de glazen gevel van een bedrijfspand. De soundtrack van de film werd door Wardill met behulp van computersoftware zodanig geprogrammeerd dat de partituur - wanneer die afgedrukt op papier wordt bekeken - symmetrisch is opgebouwd.

3. **Ben**

2006, 16mm, 10'

"Ben" kan gezien worden als een vervolg op "Basking in what feels like 'An Ocean of Grace' I soon realise that I am not looking at it, but rather, I AM it, recognising myself" en voorziet het hedendaagse idioom uit deze film van een historisch reliëf. Het vertrekpunt is een beroemde psychologische casestudie van de vader van de psycho-analyse, Sigmund Freud, waarin hij door middel van hypnose 'negatieve hallucinatie' (het waarnemen van niet aanwezige objecten of de overtuiging dat de ruimte leeg is wanneer dit niet het geval is) wilde bewijzen. Op de soundtrack van de film horen we twee stemmen, die van de hypnotiseur en van een tienermeisje dat een beschrijving van een man (Ben) voordraagt als verhaal/onderwerp voor een diagnose. De

film is in kleur geschoten op een set die is gebouwd alsof er een zwart/wit film zou worden gedraaid. 'Personages' gekleed in esoterische kostuums met een Expressionistische esthetiek lopen rond in een vreemd vormgegeven barokke wereld. De 'autoriteit' waarmee over Ben wordt verteld botst met de in elkaar geflanste set en de haperende voice-over.

4. SEA OAK

2008, 16mm Installatie, 51'

Een filmprojector wordt als een sculptuur gepresenteerd, verlicht door een spotlight. Hij projecteert geen beeld. Over de zwarte leader speelt een soundtrack - een compilatie van fragmenten uit interviews met onderzoekers aan het Rockridge Institute, een linkse denktank in Berkeley (Californië), opgericht door de befaamde hoogleraar taalkunde George Lakoff. Lakoff gaat ervan uit dat metaforen meer zijn dan een poëtische versiering en reëel invloed uitoefenen op de manier waarop de mens waarneemt, denkt en handelt. Vanaf 2001 tot de sluiting in april 2008 vond aan het door hem opgerichte instituut onderzoek plaats naar hedendaagse politieke retoriek. Hierbij lag de nadruk op de inzet van metaforen en 'framing', een term uit de communicatietheorie die verwijst naar het beeld of de (visuele) associaties

Emily Wardill "windows broken, break, broke together" 9

die een bepaalde woordkeuze oproepen. Men onderzocht bijvoorbeeld waarom het woord 'vogel' leidt tot een eenduidig prototypisch beeld in de gemeenschappelijke verbeelding, maar ook hoe metaforen en 'framing' tot gevaarlijk politiek gereedschap worden in de Republikeinse retoriek. De manier waarop de Bush-administratie de uitdrukking 'war on terror' hanteerde om haar agressieve 'interventiebeleid' te verklaren na 9/11 is daarvoor exemplarisch. Op basis van uitgebreid onderzoek, beweerde het Rockridge Institute dat de manier waarop een thema wordt 'geframed' - de taal die gebruikt wordt om het te omschrijven en de metaforen die gebruikt worden om het te begrijpen - onze politieke overtuiging in even grote mate beïnvloedt als de inhoud van een bepaald beleid of een bepaalde ideologie. "SEA OAK" onderstreept de kracht van taalanalyse als een instrument om de problematische, want gebrekkige, overtuigingskracht van links - de Democratische partij voor de opkomst van Obama - te verklaren en ontrafelen.

5. The Diamond (Descartes' Daughter)

2008, 16mm, 10'

In tegenstelling tot "Sea Oak" concentreert deze film zich niet op een geloof in de ratio, maar op het irrationele of het verlies van de rede. "The Diamond (Descartes Daughter)" is geïnspireerd door een mythe rondom de Franse filosoof René Descartes. De geestelijk vader van het Rationalisme zou een mechanisch apparaat hebben ontwikkeld dat zijn overleden dochter moest vervangen en dat tijdens een storm gedurende zijn finale overtocht naar Zweden door bijgelovige matrozen overboord werd gegooid. In Wardills film wordt de kijker naar een droomachtige setting gevoerd, een verduisterde ruimte waar een meisje speelt met een Nintendo Wii. Ze draagt een pak dat doet denken aan de kostuums van Étienne Jules Marey, de vader van de chronofotografie (een techniek om een bepaalde beweging met behulp van de fotografie vast te leggen en te analyseren) en wordt omgeven door groen licht. De scène lijkt hierdoor een 'hercreatie' van een niet nader genoemde film waarin een diamant wordt beschermd door laserlicht. De voice-over van de film is gefragmenteerd, zoals licht dat door een prisma valt, en gaat een gespannen interactie aan met de ambigue beelden.

Emily Wardill "windows broken, break, broke together" 11

6. Sick Serena and Dregs and Wreck and Wreck

2007, 16mm, 12'

Bron van inspiratie voor deze film is het gebruik van metaforen in de hedendaagse politieke retoriek, een gegeven dat door de kunstenaar in verband wordt gebracht met glas-in-lood ramen. Deze kleurrijke ramen waren in de Middeleeuwse maatschappij - waarin een overgroot deel van de bevolking analfabeet was - immers een beproefde 'beeldende' methode om ideeën over te dragen. Detailopnames laten een eigenaardig hedendaags en radicaal soort fragmentatie zien. De figuren en symbolen uit de glas-en-lood-ramen worden in de film vertaald naar een dubbelzinnig, melodramatisch verhaal rondom verlangen, uitwisseling en representatie. Het is interessant hierbij in het achterhoofd te houden dat het melodrama oorspronkelijk een theatervorm was waarin gestreefd werd spel en muziek zodanig met elkaar te verweven dat ze elkaar ondersteunden. Muziek diende ertoe de emoties te versterken of een karakter te verduidelijken. Het beeld en spel in "Sick Serena" is nu eens zeer strak en gestileerd, dan weer heeft het een slapstick-achtig karakter. e hybride esthetiek van de set herinnert aan de kostuums in de eveneens tentoongestelde film "Ben", maar het geheel is ditmaal uitbundig in kleur weergegeven.

7. GameKeepers without Game

2009, videoprojectie met 5.1 geluid, 72'

Wardills recente "Game Keepers without Game" (2009, 72') - mede gefinancierd door ondermeer de Appel en Showroom London - is een krachtige, als melodrama vormgegeven film die formeel is geïnspireerd door het toneelstuk "La vida es sueño" ("Het leven is een droom") van de zeventiende- eeuwse Spaanse dramaturg Pedro Calderón de la Barca. In "Het leven een droom" sluit koning Basilius, angstig gemaakt door een onheilspellende profetie, zijn zoon Sigismond bij de geboorte op in een toren. Wardill's film laat de moeizame terugkeer zien van een kind dat uit huis verbannen is, een van de elementen in de plot van Calderón de la Barca's filosofische drama dat door Wardill vertaald wordt naar een hedendaagse Britse context. Scènes worden gespeeld tegen een blanco achtergrond en afgewisseld met stills van diverse objecten die het midden houden tussen statussymbolen, forensisch bewijsmateriaal en rekwisieten.

Begintijden:

11:10, 12:30, 13:50, 15:10, 16:30

Colofon/phon

Productie/Production: Tony Hofman,
Pers & PR/Publicity: Hiske Zomer
Opbouw/Technical Realisation:
Que peut un homme
Teksten/Text: Ian White, Emily Wardill
Redactie/Editing: Ann Demeester,
Gerbrand Korevaar, Hiske Zomer
Vertaling/Translation: Liesbeth Harmsen
Ontwerp/Design: Will Holder
Druk/Printing: Drukkerij de Beste

Financiële ondersteuning/
Financial Support:
Ministerie van OCW, Gemeente Amsterdam

Met dank aan/With thanks to:
Jonathan Viner

De films zijn geproduceerd met steun
van/The films are produced with the
support of:
The Art's Council, Fortescue Avenue/
Jonathan Viner, Standard (Oslo),
The University of the Arts London,
Flamin, LUX